Verojaoston kuuleminen

Autoilun verotuksen kokonaisuus O 9/2024 vp

TEM/EOS Harri Haavisto

20.2.2024

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

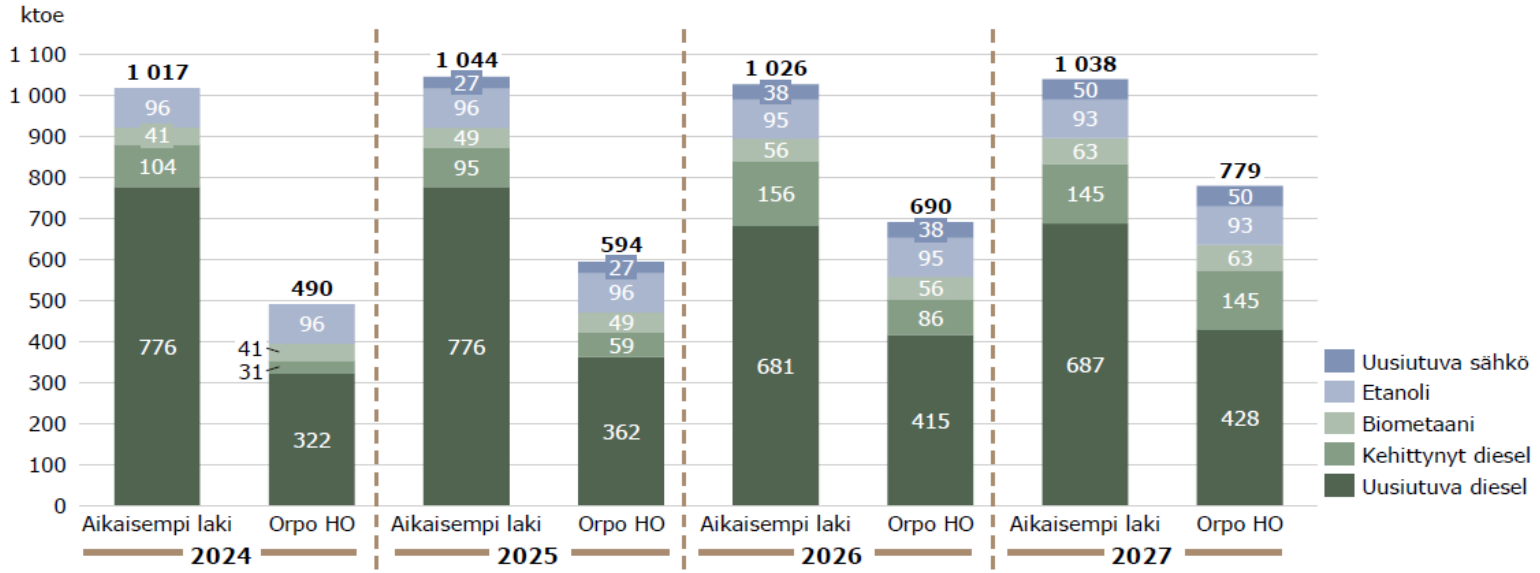
Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisi 12.2.2024 selvityksen liikenteen jakeluvelvoitteen muutoksista

- Selvityksen toteutti AFRY Management Consulting Oy ministeriön toimeksiannosta

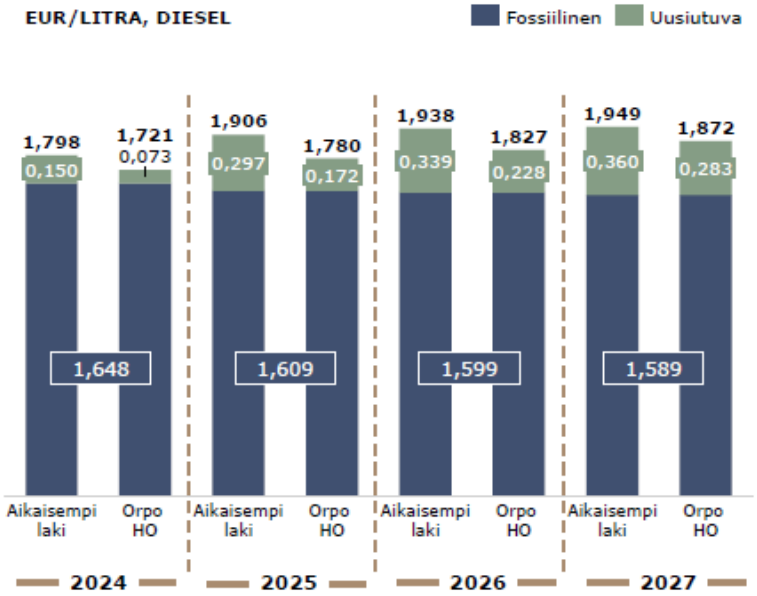
- Selvityksen tarkoituksena oli tarkastella hallitusohjelman kirjausten ja ehdotettujen muutosten vaikutuksia jakeluvelvoitteeseen ja mm:
  - Kotimaisiin uusiutuvien polttoaineiden tuottajiin ja jakeluvelvollisiin (ml. biopolttoaineet, biokaasu ja RFNBO polttoaineet)
  - Liikennepolttoaineiden pumppuhintoihin
  - Liikenteen päästöihin
  - Kansantalouteen ja valtiontalouteen

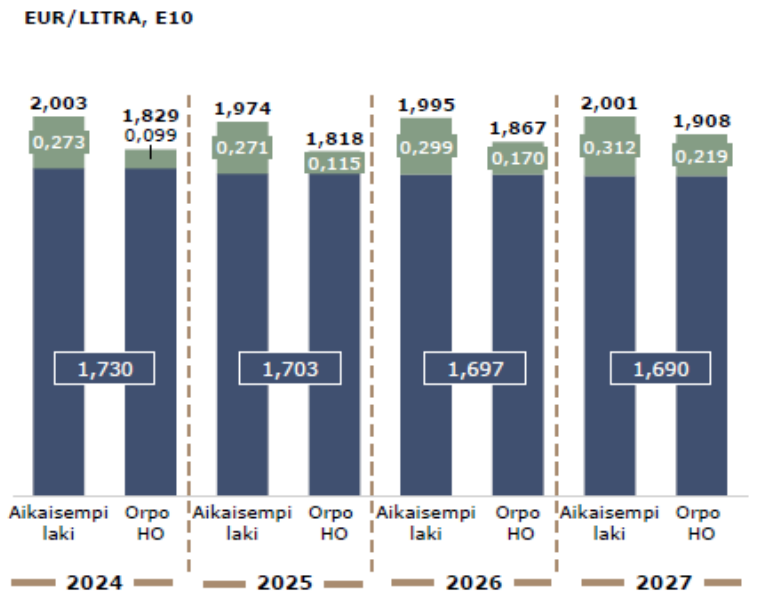
- TEM vastaa jakeluvelvoitelainsäädännön valmistelusta. RED III-direktiivin ja hallitusohjelman toimeenpano:
  - Kevät 2024 perusvalmistelu
  - Lausuntokierros ennen kesälomakautta
  - Esittely valtioneuvostossa vko 38

Hallitusohjelma laskisi uusiutuvan dieselin kysyntää vuonna 2024—2027 kumulatiivisesti noin 1,6 Mtoe painottuen kauden alkuvuosille

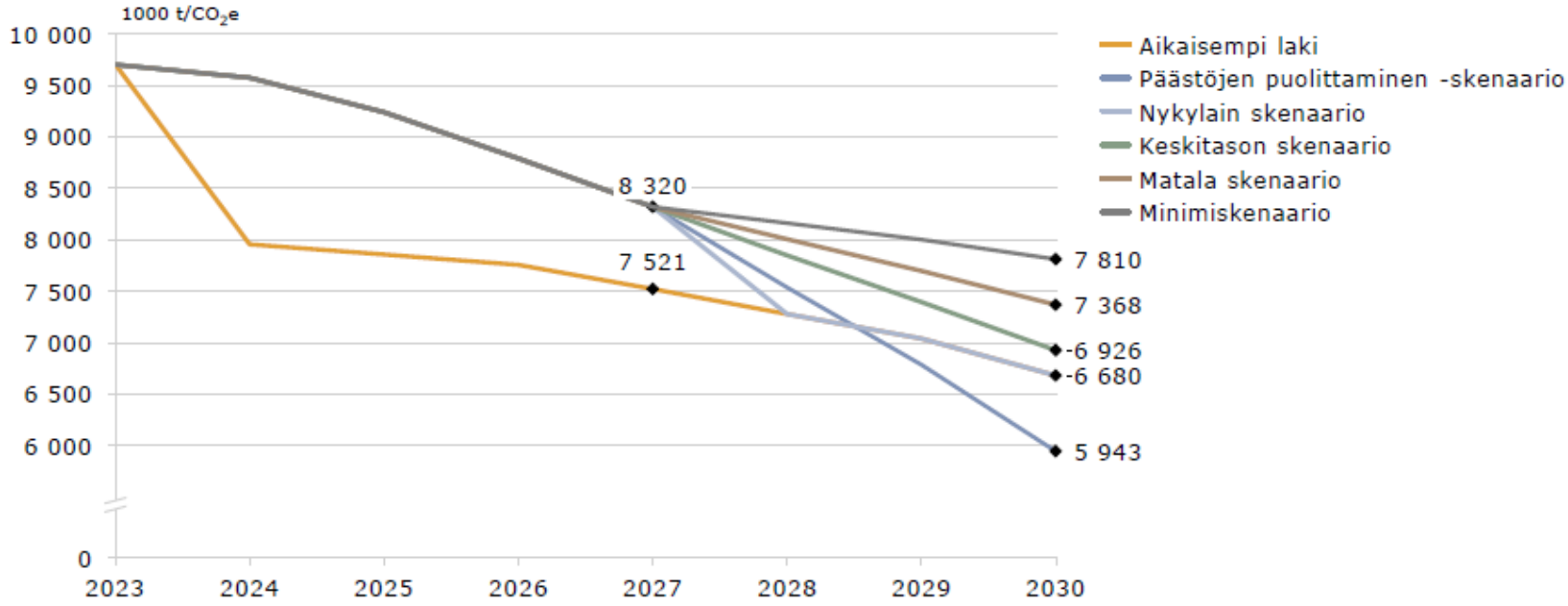


Pumppuhinnat laskisivat noin 7-13 senttiä litralta dieselissä ja noin 10-17 senttiä litralta E10 bensiinissä

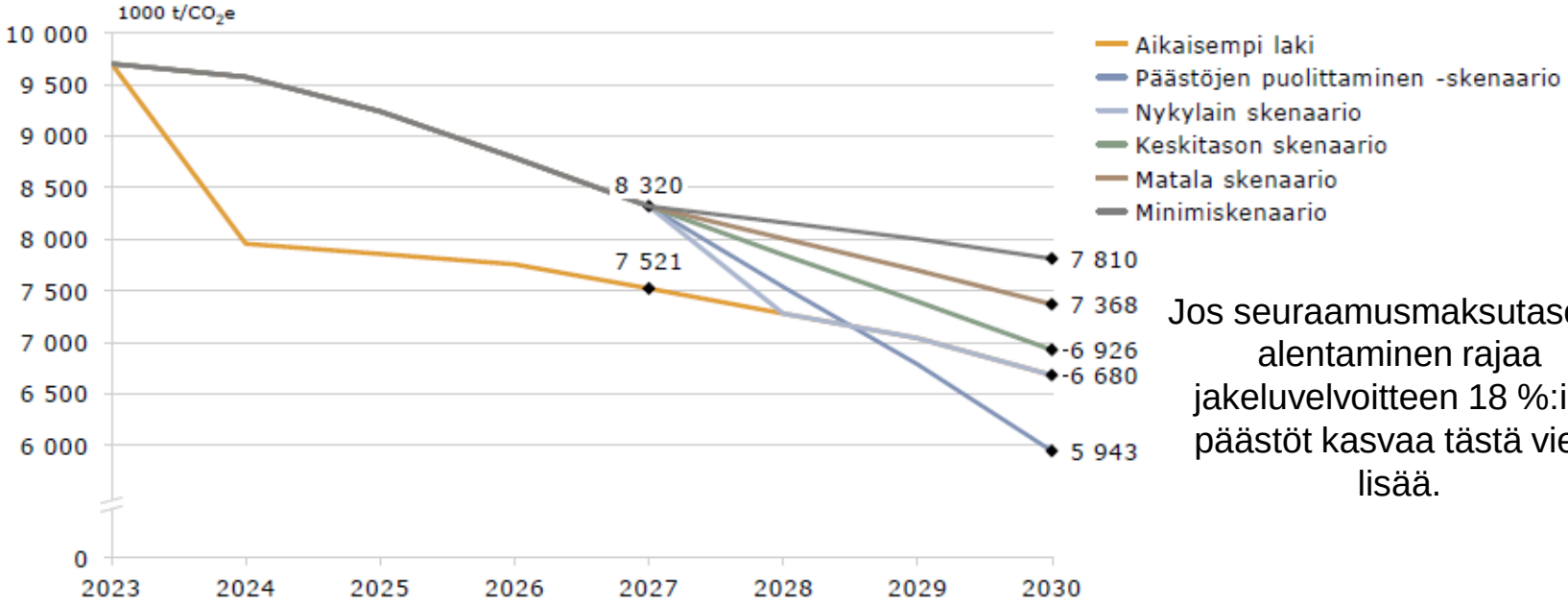




Tieliikenteen kokonaispäästöt kasvavat vuosina 2024-2027 yhteensä 4,8 miljoonaa tonnia CO2-ekv



Tieliikenteen kokonaispäästöt kasvavat vuosina 2024-2027 yhteensä 4,8 miljoonaa tonnia CO2-ekv



Jos seuraamusmaksutasojen alentaminen rajaa jakeluvelvoitteen 18 %:iin, päästöt kasvaa tästä vielä lisää.

Hallitusohjelman jakeluvelvoitekirjausten taloudellisia vaikutuksia

[MEUR]	2024	2025	2026	2027
Valmistevero	54	43	37	23
Kansantalous yhteensä	-381	-588	-510	-352
Maantieliikenne	-47	-73	-64	-44
Vientiteollisuus	-35	-54	-47	-33
Kuluttajavaikutus [EUR/v]*	-92	-151	-133	-92

- Miinusmerkkinen luku tarkoittaa, että sektoreiden ja kuluttajien kulut vähenevät.

*20 000 kilometriä vuodessa ajavalle dieselautoilijalle

Jakeluvelvoite ohjauskeinona

- Fossiilisia polttoaineita voidaan korvata uusiutuvilla polttoaineilla valtiontuilla, veroilla, velvoitteilla tai näiden yhdistelmillä, kuten päästökaupalla
- Suomessa on jo 2000-luvulla valittu jakeluvelvoite pääasialliseksi ohjauskeinoksi verotuksen ohella suorien tukien sijasta
  - Velvoitejärjestelmä on valtion menojen kannalta kustannusneutraali keino lisätä uusiutuvia liikenteessä
  - Velvoitejärjestelmä noudattaa myös yleisesti hyväksyttyä ns. saastuttaja maksaa –periaatetta
  - Jakeluvelvoite on myös tehokas ja varma päästövähennyskeino taakanjakosektorilla
- Jakeluvelvoitteen keskeinen tarkoitus on luoda kysyntää pitkälle tulevaisuuteen ja siten käynnistää investointeja
  - Niukkuuden lisääntyessä hinnat nousevat, mikä kannustaa investoimaan uusiutuvien polttoaineiden tuotantokapasiteettiin
  - Etenkin ns. kehittyneiden alatavoite on investointien kannalta tärkeä (sis. biokaasu ja sähköpolttoaineet)
- Kunnianhimoinen jakeluvelvoite on ollut merkittävässä roolissa siinä, että suomalaiset yritykset ovat johtavia uusiutuvien polttoaineiden tuottajia globaalisti (erityisesti ns. drop-in polttoaineet)
- Pumppuhinnan nousu nostaa kotitalouksien ja erityisesti logistiikkayritysten kustannuksia
  - Näiden kustannusten kompensointi voi olla tarpeen
  - Toisaalta korkeammat polttoainehinnat kannustavat siirtymään muihin käyttövoimiin
- Investoinnit kotimaiseen tuotantoon tuovat merkittäviä positiivisia aluetaloudellisia ja työllisyysvaikutuksia sekä vähentävät riippuvuutta erityisesti tuontiöljystä

Työ- ja elinkeinoministeriö
Energiaosasto // Uusiutuva energia

Harri Haavisto
harri.haavisto@gov.fi
Puh. 029 504 7059